

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

LMŠ vhaaji

Obsah

1. Identifikační údaje o mateřské škole	4
2. Obecná charakteristika školy	5
2.1 Velikost	5
2.2 Lokalita	6
2.3 Dopravní dostupnost	6
3. Podmínky vzdělávání	7
3.1 Věcné podmínky	7
3.1.1 Zázemí	7
3.1.2 Vybavení školy	9
3.1.3 Hygienické zajištění	9
3.2 Životospráva	9
3.2.1 Spánek	10
3.2.2 Denní rytmus	10
3.3 Psychosociální podmínky	10
3.4 Organizace provozu	11
3.5 Personální a pedagogické zajištění	12
3.5.1 Personální struktura	12
3.5.2 Povinnosti týmu LMŠ Vhaaji	13
3.6 Spoluúčast rodičů	15
3.7 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	16
3.8 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	17
4. Organizace vzdělávání	19
4.1 Kritéria přijetí dítěte do LMŠ vhaaji	19
4.1.1 Zápis dítěte do LMŠ vhaaji	19
4.1.2 Jak se přihlásit	20
4.2 Nástup dítěte ke vzdělávání	20
4.3 Ukončení docházky	21
4.4 Organizace v rámci třídy	21
4.4.1 Denní rytmus	21
4.4.2 Týdenní rytmus	22

4.4.3 Roční rytmus	23
5. Charakteristika vzdělávacího programu	24
5.1 Role průvodce:	26
5.2 Koncept pomalého rodičovství a pět zlatých klíčů podle Helle Heckmann	27
5.2.1 Pomalé rodičovství	27
5.2.2 Pět zlatých klíčů	28
5.3 Základní cíle předškolního vzdělávání	29
5.4 Dlouhodobé cíle	30
5.5 Hlavní vzdělávací cíl	30
5.6 Hlavní pedagogický záměr	31
6. Vzdělávací obsah	33
6.1 Integrované bloky	33
6.1.1 Naše zahrada, babí léto	33
6.1.2 Podzim v přírodě, chystání se na zimu, Svatomartinská doba	35
6.1.3 Doba adventní	37
6.1.4 Doba Tříkrálová, mrazivá krajina	39
6.1.5 Doba Masopustní, loučení se zimou	41
6.1.6 Příchod jara, Velikonoce	43
6.1.7 Tvořivá síla přírody, Letnice, Slunovrat	45
6.2 Další dílčí programy	47
6.2.1 Předškolácká příprava	47
6.2.2 Sportovní vyžití	48
6.2.3 Relaxace	48
6.2.4 Kultura	48
7. Evaluace	49
7.1 Oblasti evaluace	49
7.2 Nástroje evaluace	49
7.3 Kritéria evaluace (viz struktura vlastního hodnocení školy)	50
7.4 Struktura vlastního hodnocení školy (viz tabulka č.3)	50
7.4.1 Podmínky ke vzdělávání	50
7.4.2 Průběh vzdělávání	50
7.4.3 Výsledky vzdělávání	50

7.4.4 Autoevaluace pedagogických pracovníků	51
7.4.5 Spolupráce s rodiči a ostatními partnery	51
7.4.6 Řízení školy a další vzdělávání pracovníků	51
7.5 Systém evaluace (evaluační plán-tabulka č.3)	51

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název: Lesní mateřská škola vhaaji
(dále jen “LMŠ vhaaji” nebo jen “vhaaji”)

Typ organizace: s.r.o.

Sídlo: Řešovská 492/12, 181 00 Praha 8

Provozem (zázemí): Na znělci, 182 00 Praha 8;
Bližší specifikace místa: Katastrální pracoviště Praha,
kat. území: Ďáblice, parcela č. 1553

IČ: 096 79 383

RED IZO: 691015503

Ředitelka: Mgr. Ivana Turská

Statutární zástupce

Jednatelka: Mgr. Tereza Vavrečková

Kontakty: 603 200 512 jednatelka

Web: www.vhaaji.cz

Email: ims.vhaaji@gmail.com

Vzdělávací koncepce LMŠ Vhaaji byla schválena: 15. 8. 2022 v Praze

Vstoupila v platnost: 1. 9. 2022 v Praze

Podpis ředitele:

Razítko:

2. Obecná charakteristika školy

Naše lesní mateřská škola je místo, které vzniklo jako sesterská školka lesní mateřské školy Jaata. Proto vycházíme ze stejné podstaty. Jsme otevření a vstřícní k dětem. Jako střed našeho zájmu jsme si určili dítě a společnost. Proto vše, co tady děláme, děláme s ohledem na dětský svět. Naším cílem je, aby děti byly připraveni do společnosti s pevnými hodnotami.

Vhaaji je vzdělávací zařízení komunitního charakteru pro rodiče, kteří chtějí své děti vést cestou porozumění a vzájemného respektu. Součinnost rodiny je pro nás tudíž nezbytná.

LMŠ vhaaji vzešla z aktivity Dětského klubu Maata z.s., jehož vznik datujeme již roku 2009. Dalším motorem pro vznik byla potřeba nabídnout našim dětem a předškolákům kvalitní, profesionální a akreditované místo s možností strávit celý den, případně jeho většinu venku v přírodě.

Naše filozofie je založena na přístupu k dětem v rámci konceptů Respektovat a být respektován, nenásilné komunikace, přírodní a intuitivní pedagogiky. Chceme děti naučit žít v souladu s přírodou. Chceme, aby se u nás dítě cítilo v bezpečí, mělo v nás důvěru, dokázalo vyjádřit své pocity, umělo vnímat potřeby své i svého okolí. Proto je prostředí vhaaji vytvářeno s rytmem, řádem, dohodnutými a dobře čitelnými pravidly.

2.1 Velikost

LMŠ vhaaji je jednotřídní heterogenní školka.

Počet dětí: 20. Všechny děti mají celotýdenní docházku v celodenní nebo půldenní variantě.

Provozní doba: pondělí, středa, čtvrtek, pátek v čase 8.00–15.00 hod. V úterý je prodloužena do 17.00.

2.2 Lokalita

LMŠ vhaaji má zázemí na zahradě na ulici Na znělci, 182 00 Praha - Ďáblice. Jedná se o zahradu na konci ulice v klidné zástavbě rodinných domů. Nejbližší otevřená příroda, tj. Ďáblický háj, je přes louku na konci pozemku. Ďáblická hvězdárna je vzdálena 10 minut chůze od školky. Nejbližší dětské hřiště je vzdáleno 5 minut chůze, další cca 15 minut.

2.3 Dopravní dostupnost

LMŠ vhaaji se nachází cca 10 minut chůze od autobusové zastávky Květnová. Parkování rodičů je zajištěno na veřejných parkovacích místech na ulici Buližníková. Je možné parkovat též na ulici Květnová, podélné stání. Poté je to cca 5 minut chůze k brance zahrady.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Jak uvádí § 34 Školského zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání: „Za lesní mateřskou školu se považuje mateřská škola, ve které vzdělávání probíhá především ve venkovních prostorách mimo zázemí lesní mateřské školy, které slouží pouze k příležitostnému pobytu.“¹

LMŠ vhaaji splňuje Vyhlášku č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

3.1.1 Zázemí

Na pozemku o rozloze 3030 m² je několik staveb, které se dají považovat za zahradní domky pro uložení zahradního náčiní, materiálu pro obstarání zvířat apod. V zadní části pozemku je zvětšená maringotka, sloužící jako zázemí pro děti. V chladných měsících je využívána ke stravování, jsou zde také uloženy pomůcky a náhradní oblečení dětí. V prostoru zahrady se cca 10 m na východ nachází druhá maringotka, určená pouze pro odpolední odpočinek.

Zahrada má vlastní přívod vody napojený na vodovodní řád.

Zahrada je plně oplocena, na zahradě je řada vzrostlých ovocných stromů. Děti využívají vysoké stromy zahrady a starají se o rostliny rostoucí na zahradě. Na zahradě je k dispozici pískoviště, blátivá kuchyňka, ponk s nářadím, domeček z větví a přírodní prvky zaměřené na rovnováhu. Kromě herních prvků máme na zahradě také králíky a morčata, vedeme děti k údržbě záhonů. Máme zasazeny bylinky, rajčata, hrách aj.

¹ ŠKOLSKÝ ZÁKON VE ZNĚNÍ ÚČINNÉM ODE DNE 1. 2. 2022 [online]. MŠMT ©2023. [cit. 4. 4. 2023]. PDF dokument, s. 30. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dokumenty/skolsky-zakon-ve-zneni-ucinnem-ode-dne-1-2-2022>.

Dále děti tráví čas v Ďáblickém háji. Vzhledem ke své členitosti a rozmanitosti představuje pro děti prostředí s nekonečnou nabídkou vzdělávacích aktivit s působením na všechny dílčí oblasti předškolního vzdělávání. Na výpravy do lesa s sebou bereme lana, vyřezávací skládací nožíky, lékárničku, hygienické potřeby a náhradní oblečení. Lana se v lese přeměňují na houpačky a tréninkové pomůcky s cílem podpořit hrubou motoriku, sílu a balanční dovednosti.

tabulka č. 1:

popis současného stavu	klady	zápory
Zázemí LMŠ		
Domeček - rozšířený vagon (rozloha 35 m ²)	příjemný dřevěný prostor s vlastními kamny	nižší světelnost, horší termoizolační vlastnosti
Odpočinková maringotka (rozloha 8,8 m ²)	klidný, útulný dřevěný interiér	horší termoizolační vlastnosti
Zahrada (3030 m ²)	velmi rozlehlá - vzrostlé stromy (lezení, hojná sklizeň), záhony (sadba, péče, sklizeň), prostor pro chování menších zvířat (péče), bahenní kuchyně, ponk s nářadím, domeček z větví, přírodní prolézačky a balanční prvky, dřevník, kompost	v klidné zástavbě domů - rušení sousedů
Hračky a pomůcky		
Domeček je vybaven	smysluplné, specifické	

výtvarnými pomůckami, dřevěnými hračkami, hudebními nástroji a knihami	možnosti práce s tímto materiálem	
---	--------------------------------------	--

3.1.2 Vybavení školy

Vybavení je popsáno výše. Ve zvětšené maringotce máme dále dřevěné boxy na náhradní oblečení dětí, věšáky, úložné police na pomůcky, hračky a knihy, dětské stolky, židličky, kuchyňku pro průvodce a hospodářku a menší zahradní náčiní. V odpočinkové maringotce je na míru vyrobená dřevěná palanda, kde má každé dítě své vlastní místo a lůžkoviny (kožešinu, deku, spacák). Dále se zde nachází proutěné křeslo a stolek pro průvodce, věšáky na oblečení a truhla.

V dřevníku je větší zahradní náčiní.

3.1.3 Hygienické zajištění

Na zahradě je umístěna kompostovací separační toaleta. Voda (napojena na řád) je přivedena až na zahradu, kde je umístěno smaltované umyvadlo na umývání rukou. V zimě je voda ohřívána a připravena ve várnících. V chladných měsících je před obědem připraveno umyvadlo s teplou vodou uvnitř domečku. Voda se průběžně doplňuje.

3.2 Životospráva

Strava a pitný režim

Strava (svačiny i obědy) je zajišťována externí cateringovou společností v souladu s hygienickými předpisy. Děti do jídla nenutíme, ale vždy by měly alespoň ochutnat. Veškeré stravovací záležitosti řešíme individuálně s rodiči. Děti si nosí vlastní láhev s vodou, v zimních měsících termosku s čajem. Průvodci dohlíží na dodržování pitného režimu v průběhu celého dne. V případě potřeby jsou dětem tekutiny doplňovány.

Vydávání obědů zajišťuje hospodářka školky, která zajišťuje i dovoz tak, aby byla splněna teplota potřebná k dodržení hygienických podmínek stravování dětí v předškolním věku.

3.2.1 Spánek

Je jedním z pěti hlavních klíčů dle Helle Heckmann², které ctíme. Potřebu spánku vnímáme jako velmi podstatnou pro spokojené fungování dítěte. Odpočinkový rituál má své pevné místo v průběhu dne. Děti zhruba do 4 let věku usínají v maringotce, starší děti odpočívají v domečku při četbě pohádky a posléze při klidových aktivitách.

3.2.2 Denní rytmus

Opakující se činnosti umožňují dětem prožít a pochopit dění dne. Je důležité, aby děti mohly aktivity zažívat opakovaně a trénovat své dovednosti a schopnosti, dokud je nezvládnou. K tomu potřebují pocit bezpečí v každodenním životě. Neplýtvat časem na zjišťování a zažívání neustálých změn v průběhu dne, ale využít svou energii k učení a osvojování kompetencí v bezpečném a známém prostředí. Jak píše Helle Heckmann, „*čím bezpečněji a jistěji se dítě cítí, tím snazší pro něj bude setkávat se s okolním světem s otevřeností, zvědavostí a radostí*“³.

Časový harmonogram dne je uvedený v bodě 4.4.1.

3.3 Psychosociální podmínky

LMŠ vhaaji vychází z principu komunitní školy. Rodiče, lektoři i děti mají své nezastupitelné místo při rozhodování o směřování školy. Základní stavební kameny LMŠ vhaaji jsou hodnoty, kterými žijí průvodci, děti i rodiče. Aby mohlo být dítě svobodné, potřebuje mít důvěru a cítit se v bezpečí. Aby rodič opouštěl své dítě s pocitem klidu, musí nám věřit a vědět, že jeho názory jsou důležité a dbáme na jejich

² HECKMANN, Helle: *Pět zlatých klíčů k naplněnému životu s dětmi od narození do sedmi let*. Přeložila Marta DAROM. Praha: Malvern, 2019.

³ HECKMANN, Helle: *Pět zlatých klíčů k naplněnému životu s dětmi od narození do sedmi let*. Přeložila Marta DAROM. Praha: Malvern, 2019, s. 84

uplatnění. Stejně tak lektor potřebuje cítit důvěru od dětí a rodičů a cítit podporu týmu. Teprve potom je pro lektora prostředí bezpečné a může svobodně tvořit.

Nové děti, resp. rodiny přijímáme otevřeně. Je možné navštívit LMŠ vhaaji, podívat se, jak třída funguje atd. Po přijetí dítěte do školy respektujeme individuální potřeby dítěte (v rychlosti adaptace, potřeby rodičů poblíž aj.) a celé rodiny. Rodič může dítě doprovázet tak dlouho, jak dítě potřebuje. V adaptačním období intenzivně komunikujeme s rodiči, se kterými se pak nastavují jednotlivé kroky.

Děti vedeme cestou porozumění a vzájemného respektu. Proto je nezbytné, abychom si uvědomili své hranice a limity, sdíleli je mezi sebou a učili se, jak je nastavit a respektovat u ostatních. Součinnost rodiny vnímáme jako nezbytnou. Díky tomu je umožněn harmonický vývoj dítěte, které cítí sílu a jistotu v cestě k seberealizaci.

V komunikaci s dětmi se řídíme zásadami nenásilné komunikace. Děti oslovujeme mírně a v jejich úrovni, mluvíme klidně.

Podporujeme autenticitu. Nebojíme se ukázat emoce. Stejně tak necháváme dětem prostor, aby své emoce mohly prožít.

Zachováváme diskrétnost a svěřenou důvěru dětí. Pokud s rodiči potřebujeme sdílet informace o dítěti, dítě o tom bude od nás vědět.

Nepodporujeme soupeření, ale snažíme se o vytvoření respektujícího prostředí, posilujícího iniciativu, tvořivost, spolupráci a vzájemnou úctu. Průvodci jsou strážci rytmu, hranic a pravidel – bezpečného prostředí pro harmonický rozvoj dítěte.

Komunitní zaměření předurčuje směřování ke společným aktivitám s rodiči ve školce, ale i mimo školku v podobě výjezdů. Pravidelně organizujeme lyžařský výjezd na hory a školku v přírodě.

Volná hra a učení řízené dítětem jsou klíčovými prvky pedagogického přístupu LMŠ vhaaji. Dětem poskytujeme dostatek prostoru pro svobodnou hru v přírodě. Volnou hru dětí chápeme jako výchovu k lidskosti.

3.4 Organizace provozu

Uspořádání dne vychází z potřeb dětí a rodičů. Řízená programová činnost je zařazována kdykoliv během dopoledne, zároveň umožňujeme spontánní činnosti. Dbáme na vyvážený poměr obojího.

Denní rytmus (časový harmonogram) uvedený v bodě 4.4.1 je jen obecnou kostrou – rámcem, který je možné upravit v rámci individuálních a momentálních potřeb dětí a průvodců.

LMŠ vhaaji je otevřena od 8.00 do 15.00 hod. Nicméně chápeme, že rodič má určité povinnosti vůči svému zaměstnavateli, proto umožňujeme pobyt dětí jednou týdně až do 17.00.

Spolu s externisty organizujeme pohybový a jazykový kroužek v odpoledních hodinách, po skončení provozu školky.

Skupina dětí LMŠ vhaaji je heterogenního charakteru. Věkově smíšený kolektiv vnímáme jako inspirativní, poskytující více příležitostí k přirozenému a celostnímu učení. Poskytuje dětem větší množství sociálních rolí, spolu s tím pak více prostoru pro různé formy komunikace, možnost nápodoby, umění podřídít se i vést skupinu, umění domluvit se, spolupracovat, pomáhat, pečovat, ale i inspirovat ostatní, učení se tolerance a ohleduplnosti.

Počet dětí ve skupině je maximálně 20 s půldenní nebo celodenní docházkou. Do 13.00 hod jsou s dětmi 3 průvodci (1 pedagog - dále jen "pdg" a 2 nepedagogičtí pracovníci - dále jen "npdg"). Po odchodu dětí s půldenní docházkou, zůstávají 2 průvodci (1 pdg a 1 npdg) do 14.30 hod. Do konce provozu školky se o děti s celodenní docházkou po odpočinku stará 1 průvodce (pdg).

3.5 Personální a pedagogické zajištění

3.5.1 Personální struktura

- bod 3.5.1 je uveden v omezeném rozsahu, podrobně zpracovány v dalších

dokumentech (Pracovní náplň, Pracovní řád aj.)

Pro LMŠ vhaaji je důležité, aby každý člen týmu cítil své místo. Jde o plnohodnotné členy, kteří tvoří LMŠ vhaaji. Komunikují s dětmi, rodiči, mezi sebou. Hierarchie je podstatná pouze u klíčových rozhodnutí. V rámci běžného fungování kolektiv funguje ve společné symbióze.

Personál je tvořen mladým kolektivem, který spojuje společný zájem: spokojené a šťastné dítě. Přičemž úhel pohledu je ovlivněn především koncepty zmíněnými níže.

LMŠ vhaaji tým sestává z těchto členů: ředitelka (pdg), jednatelka, 5 průvodců (2 pedagogové a 4 chůvy, 1 školní asistent, 1 externista) a hospodářka. Průvodce musí splňovat podmínky pro vzdělání dané zákonem č. 563/2004 Sb. Chůva musí mít minimálně rekvalifikační kurz chůva.

Tým je jednotný v přístupu a naladění k životu - zdravý životní styl, pozitivní ladění, osobnostní růst. Pravidelně se účastní kurzů a seminářů pořádaných Asociací lesních mateřských škol.

Všichni členové chápou potřeby osobního růstu a další vzdělávání jako prioritu.

Personál má za úkol neustálé vzdělávání se v konceptech: Respektovat a být respektován, pomalé rodičovství, přírodní a intuitivní pedagogika.

3.5.2 Povinnosti týmu LMŠ Vhaaji

- zaměstnanci plní své úkoly podle předaných popisů práce (viz Jak to chodí vhaaji, pracovní náplně provozních zaměstnanců)
- dodržovat pracovní kázeň, plně využívat pracovní dobu
- dodržovat BOZP a předpisy o požární bezpečnosti
- dodržovat pracovní řád školy, řídit se při práci platnými předpisy a směrnici
- chránit majetek školy, řádně zacházet s inventářem školy
- v případě onemocnění oznámit pracovní neschopnost (PN) ředitelce školy

a nejpozději do tří dnů poslat potvrzení o PN do školy, ostatní nepřítomnost v zaměstnání projednávat předem

Ředitelka školy

- hlídá filozofické směřování školy
- usměrňuje ŠVP, spolupracuje s týmem, schvaluje pracovní dobu zaměstnanců
- účastní se porad, které svolává MHMP
- předsedá a řídí jednání pedagogické rady

Zástupce ředitele

- zodpovídá za plynulý chod školy
- účastní se pravidelných porad týmu
- na schůzkách s rodiči podává informace o dění ve škole
- eviduje majetek školy
- zastupuje ředitelku při její nepřítomnosti na škole v plném rozsahu
- v době mimořádné nepřítomnosti ředitelky školy i její zástupkyně, jedná jménem ředitelky pověřený pedagog a plní samostatné úkoly stanovené popisem práce

Pedagogičtí pracovníci a nepedagogičtí pracovníci s odbornou způsobilostí

- denně se připravují na výchovnou práci s dětmi, zapisují do sdílených dokumentů denní činnost
- spolupracují úzce s ředitelkou školy
- dbají na úklid pomůcek, hraček, připravují informace pro rodiče, podílejí se na

výzdobě školy

Pravidelné aktivity pedagogického týmu

- pedagogické porady 1 x týdně
- měsíční porady celého týmu vč. vedoucího pracovníka
- pravidelné supervize 1x za 3 měsíce
- evaluační porada s pedagogickou diagnostikou 2x ročně
- konzultace s rodiči 2x ročně

Hospodářka

- organizuje, řídí a vykonává práce spojené s úklidem místností a příslušenství školy
- je zodpovědná za čistotu, pořádek a dodržování hygienických pravidel
- pomáhá při svlékání a oblékání dětí
- pečuje o čistotu a údržbu pozemku
- v rámci prostoru určeného k jídlu a vydávání jídla: udržuje pracoviště v pořádku, zodpovídá za servírované jídlo, obstarává úklid po jednotlivých jídlech, zodpovídá za doplňování surovin

Zastupitelnost zaměstnanců

- vzájemná zastupitelnost ředitelky školy, zástupce ředitele a případně pověřený pedagog
- vzájemná zastupitelnost průvodců ve třídě
- vzájemná zastupitelnost učitelek a hospodářky

3.6 Spoluúčast rodičů

Rodiče mají nezastupitelnou roli ve směřování LMŠ Vhaaji. Při změně směru či přístupu je vše konzultováno i s rodiči a jejich názor hraje roli v konečném rozhodnutí.

Na začátku školního roku se koná třídní schůzka, kde se rodiče seznámí s konceptem školky a dozví veškeré potřebné informace.

Rodičům je prostřednictvím Google disku nasdílena tabulka s přehledem aktivit pro daný měsíc – týden po týdnu, zároveň mají přístup k informacím o vzdělávací nabídce a seznamu básniček a písniček, které se s dětmi učíme.

V uzavřené facebookové skupině jsou rodičům pravidelně k dispozici fotografie, které pořizují průvodci v průběhu dne. Rodiče tak mohou sdílet důležité momenty svých dětí.

2x ročně se pedagogický tým schází s rodiči při rozhovorech o dítěti. Na základě zpracované pedagogické diagnostiky, kterou si průvodci průběžně vytváří a vyhodnocují, je s rodiči konzultováno jak se dítěti daří. Snažíme se vzájemně obohatit o náš pohled, silné a slabší stránky dítěte, jak pomoci při upevňování klíčových kompetencí a jakým směrem zacílit další výchovně vzdělávací působení. Při rozhovorech se ptáme i na zpětnou vazbu, která je pro nás důležitá pro nastavení, případně zavedení změn v provozu školky.

2x ročně (jaro, podzim) pořádáme brigádu, na které se rodiče spolu s dětmi podílejí.

Spolu s rodiči slavíme 3 významné slavnosti v roce – Svatomartinskou, Vánoční znění a loučení s předškoláky na poslední slavnosti před prázdninami – Svatojánském jarmarku.

Společně s rodiči a dětmi jezdíme pravidelně na lyžařský výcvik a školku v přírodě.

Vzhledem ke komunitnímu charakteru LMŠ vhaaji, je možné po dohodě pobýt na zahradě školky i o víkendu. Zahrada je rodičům s dětmi k dispozici i po skončení provozu školky.

3.7 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

LMŠ vhaaji je místo, kde necítíme odlišnost jako překážku, ale jako obohacení o různorodost. Jsme otevřeni přijímat děti se speciálními potřebami a poskytnout jim stejné možnosti předškolního vzdělávání – vytvořit tak optimální podmínky pro rozvoj osobnosti.

Plán pedagogické podpory (PLPP) je podpůrným opatřením pro první stupeň podpory a je závazným dokumentem napomáhajícím zajištění podpůrných opatření u dítěte. Má písemnou podobu. Je vytvářen po dohodě se zákonnými zástupci dítěte s cílem maximálního využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte. Plán pedagogické podpory zpracovává pedagog na základě pedagogické diagnostiky, příp. ve spolupráci s pracovníky školského poradenského pracoviště, s vedením školy a zákonným zástupcem dítěte. Plán obsahuje identifikační údaje dítěte, stanovení cílů podpory, popis podpůrných opatření, způsob realizace a vyhodnocování. Konečné schválení PLPP je v kompetenci ředitele školy. Pedagog seznámí s plánem pedagogické podpory zákonného zástupce. Učitel průběžně vyhodnocuje efektivitu poskytování podpory a nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování tohoto podpůrného opatření provede vyhodnocení naplnění stanovených cílů PLPP. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování Individuálního vzdělávacího plánu (IVP) dítěte, vychází ze školního vzdělávacího programu, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce dítěte. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně a je součástí dokumentace dítěte. Může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP sestavuje pedagog ve spolupráci se školským poradenským zařízením, dítětem, zákonným zástupcem dítěte, vedením školy. Individuální vzdělávací plán je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení.

Tým průběžně vyhodnocuje, konzultuje a aktualizuje navrhované postupy podpory vzdělávání obsažené v PLPP a IVP dle potřeby dítěte. Pro optimální realizaci plánu je bezpodmínečně nutné, aby s podpůrnými opatřeními byl seznámen celý tým školky.

LMŠ Vhaaji spolupracuje s psychologicko-poradenskými centry, 1x ročně probíhá ve školce logopedická depistáž a screening zraku. V případě potřeby konzultace individuálních záležitostí disponujeme kontakty na odborníky speciální pedagogiky.

Naši průvodci mají zkušenosti s dětmi se selektivním mutismem a vývojovou dysfázií. Momentálně máme v kolektivu chlapečka s opožděným vývojem hrubé motoriky a dívku z Ukrajiny.

3.8 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Zákonem č. 178/2016 Sb., ze dne 20. dubna 2016, kterým se mění školský zákon, se s účinností od 1. 9. 2016 stanoví, že se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let. S odloženou účinností od roku 2020 bude předškolní vzdělávání organizováno pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Vhaaji primárně přijímáme děti nad tři roky. Děti do tří let mají jiný režim, potřebují více péče, pomalejší rytmus, více času na provedení aktivit.

Aby dvouleté dítě mohlo zdravě objevovat všemi smysly, zároveň mělo dostatek prostoru na průzkum a necítilo se méněcenně stran horší obratnosti v pohybu, bylo by nutné dodat další pracovní sílu, která bude mít kapacitu na provedení dítěte prostorem, asistovat u každodenních činností a pomáhat se sebeobsluhou.

Pokud by došlo k přijetí dítěte ve věku od dvou do tří let, tak se LMŠ vhaaji zavazuje k vytvoření takových podmínek, aby dané dítě mělo dostatek prostoru i času na svůj osobní rozvoj, aniž by cítilo tlak. Cílem by bylo vytvořit podnětné prostředí s adekvátním rytmem.

4. Organizace vzdělávání

LMŠ Vhaaji má jednu věkově heterogenní třídu s 20 dětmi ve věku 3-6 let. Maximální počet dětí je 20.

4.1 Kritéria přijetí dítěte do LMŠ vhaaji

O přijetí dětí rozhodují pedagogové a zřizovatel na základě přihlášky (ústně nebo emailem), požadovaného termínu a modelu docházky, přičemž je pro přijetí rozhodující:

- zralost dítěte pro předškolní docházku (posuzuje hlavní pedagog)
- datum přijetí přihlášky
- kapacita LMŠ vhaaji
- model docházky
- zájem o koncepci předškolního vzdělávání vedeného v LMŠ vhaaji
- sourozenci
- školka přijímá děti ve věkovém rozmezí 3-6 let (děti mladší tří let přijímá na základě posouzení hlavního pedagoga a v závislosti na aktuální situaci)

4.1.1 Zápis dítěte do LMŠ vhaaji

Před zápisem doporučujeme, aby se rodiče seznámili s Provozním řádem LMŠ vhaaji, pedagogickou koncepcí LMŠ vhaaji, platbami za docházku dítěte podle jednotlivých modelů docházky.

4.1.2 Jak se přihlásit

1. Přihláška

Rodič přihlašuje dítě ústně nebo emailem.

2. Rozhodnutí o přijetí

Do měsíce po doručení přihlášky rodiče obdrží informaci o přijetí dítěte, která bude vyhodnocena na základě daných kritérií, viz v textu dříve, případně o zařazení dítěte na čekací listinu.

3. Další postup

Pokud bylo dítě přijato ke vzdělávání, rodiče vyplní a podepíší „Smlouvu o poskytování předškolního vzdělávání“ (dále také „smlouva“), která obsahuje jako přílohu Dotazník k nastupujícímu dítěti, kam rodič vyplní informace o zdravotním stavu dítěte, jeho stravovacích a případných dalších omezeních. Přihlášku odevzdají nebo zašlou na email LMŠ vhaaji, ims.vhaaji@gmail.com. Provozní řád LMŠ vhaaji (dále „provozní řád“) je určen k pročetí a bude zveřejněn na internetových stránkách www.vhaaji.cz, zatím je možné poslat elektronicky nebo místně ve školce. Rodiče ve smlouvě stvrzují, že si provozní řád pročetli, a že s ním souhlasí. Rodiče smlouvu odevzdají kontaktní osobě z LMŠ vhaaji či zašlou na adresu provozovatele, a to nejpozději do 1. dne požadovaného nástupu dítěte do LMŠ vhaaji.

4. Platba

Spolu s informací o přijetí bude také rodičům oznámena výše měsíčního příspěvku dle vybraného modelu docházky. Příspěvek je nutné hradit na měsíc dopředu, nejpozději do konce předchozího měsíce před požadovaným nástupem dítěte do školky na základě faktury zaslané emailem.

4.2 Nástup dítěte ke vzdělávání

Před rozhodnutím o přijetí dítěte je nutný rozhovor rodičů, dítěte a pedagoga pro vzájemné seznámení a zodpovězení případných dotazů. Pro ověření souznění rodičů, průvodců a dítěte je potřebná návštěva rodičů v LMŠ vhaaji.

Informace o doporučeném vybavení je součástí školního řádu.

4.3 Ukončení docházky

Výpovědní lhůta pro ukončení docházky jsou dva měsíce tak, aby bylo možné zajistit náhradníka. V případě dohody mezi rodiči a zřizovatelem je možné stanovit kratší výpovědní lhůtu. Lhůta začíná běžet k 1. dni následujícího měsíce. V případě nedodržení termínu pro oznámení o předčasném odhlášení propadá dvoutměsíční školné ve prospěch provozovatele. Pokud dítě dokončí školní rok a následující rok bude pokračovat v jiném předškolním zařízení, stačí vypovědět smlouvu ústně s dvoutměsíčním předstihem.

4.4 Organizace v rámci třídy

Uspořádání dne vychází z potřeb dětí a rodičů. Řízenou programovou činnost zařazujeme kdykoli během dopoledne, zároveň umožňujeme spontánní činnosti.

Jsme si vědomi důležitosti rytmu pro dítě, proto jsou následující harmonogramy rozděleny na denní rytmus, týdenní rytmus, roční rytmus.

4.4.1 Denní rytmus

Každý den začínáme pozdravením s dítětem a rodičem – podáním ruky a pohledem do očí. Máme tak možnost krátkého propojení s momentálním naladěním rodiny a zároveň je to akt předání dítěte pedagogickému průvodci.

8.00–8.30	příchod dětí
8.30	společné krmení zvířat, ranní kruh a tematická aktivita
9.15	mytí rukou a svačina
9.30	výprava do přírody, volná hra
12.00	pohádka, oběd

12.45–13.00 odchod dětí s půldenním programem

13.00 spánek menších dětí, klidové činnosti starších dětí

14.30 svačina

14.45–15.00 volná hra a spontánní činnosti, úklid zahrady

15.00 loučení, odchod dětí s celodenní docházkou

(15.00–17.00 v úterý) pobyt na zahradě, péče o zvířata, kreativní činnosti

Každý den v týdnu má své zaměření, kdy se jeden z průvodců stává garantem dne. Vede ranní kruh, tvoří a realizuje aktivity a stráží rytmus dne. Ostatní průvodci pomáhají s realizací a plní své pedagogické kompetence.

Ranní kruh má své místo a pevně danou strukturu. S dětmi se svoláváme básničkou s pohybem. Když se všichni sejdeme, přivítáme se – každého zvlášť a jménem – písničkou a posíláme do kruhu kouzelný předmět - šišku. Po přivítání hádáme spolu s dětmi, kdo probudí Dubánka – dubového skřítky a maskota školky, se kterým si povídáme, sdílíme pocity, skáčeme, zpíváme, tančíme, hrajeme na ozvučná dřívka nebo tematickou hru. Nakonec kruh společně ukončíme opět básničkou, doprovázenou pohybem.

Téma ranního kruhu, básně, písně, aktivity a předobědová pohádka dne, vychází z tematického plánu, na kterém se podílí celý pedagogický tým. Při jeho tvorbě vycházíme z cílů a očekávaných výstupů dle Rámcového vzdělávacího programu.

4.4.2 Týdenní rytmus

V pondělí rytmika na dané téma a předškolácké aktivity.

V úterý je den věnovaný výletu, práci na zahradě nebo horolezeckému kroužku.

Středa se soustředí na rozvoj tématu v podobě tvořících a výtvarných aktivit.

Čtvrtek je v pohybu – s aktivitami rozvíjejícími obratnost, balanc, sílu a vytrvalost.

V pátek přichází reflexe týdne s dramaturgií předobědové pohádky.

4.4.3 Roční rytmus

Během roku se v LMŠ vhaaji věnujeme tematickým blokům, které na sebe navazují a vedou děti k poznání sebe sama a prostoru kolem nás. Aktivity jsou zaměřeny na rozvoj myšlení, komunikace, tvořivosti, pohybových dovedností a sebeuvědomění. Aktivity nejsou vyžadovány podle "plánu", ale přizpůsobujeme je aktuálnímu naladění dětí. Díky našemu stabilnímu kolektivu dětí si toto můžeme dovolit.

Tematické bloky jsou navázané na rytmus roku a přírody. Cílem je nechat děti vnímat proměny kolem nás, sledovat drobnosti, které v konečném celku udělají velkou změnu. Zkušenost nám ukázala, že je potřeba nechat děti téma prožít ve všech rovinách.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

V LMŠ vhaaji pracujeme podle vlastního vzdělávacího programu, který je vypracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV) a obecně platnými předpisy. Program vychází z konkrétních podmínek a možností školy, potřeb dětí a požadavků rodičů. Je zaměřen na všestranný rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání života prostřednictvím změn v přírodě během roku. Osvojením si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost. Dále vedeme děti k poznání přírody a soužití s ní. Vychováváme děti k samostatnosti. Pod vedením lidí, jež mají osobnostní i profesionální předpoklady, chceme umožnit dětem prožít aktivní a radostné dětství. Vytvořit jim pohodové a přátelské prostředí ve společnosti kamarádů a dospělých, které bude přizpůsobeno jejich potřebám. Veškeré aktivity obsahují prvky hry, tvořivosti, podněcují zájem dětí poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti, přispívající k rozvoji schopnosti dítěte porozumět sobě i okolnímu světu, jenž ho obklopuje. Chceme předat děti do základní školy samostatné, zvědavé, schopné komunikovat s učiteli, s kamarády, s dostatečnou slovní zásobou, s chutí spolupracovat. LMŠ vhaaji má výjimečný přístup k dítěti stran emocí. Emoce mají formující vliv na vývoj dítěte. Kromě emocí se v LMŠ vhaaji věnujeme také pohybové složce - pohyb je s námi všude.

Vedeme děti k uznávání řádu tím, že máme jasná a čitelná pravidla. Řídíme se mottem: "Pomoz mi, abych to dokázal sám." Prostor je proto uspořádán dle potřeb dětí tak, ať na sebe jednotlivé činnosti volně navazují a každá věc má svůj smysl.

Koncept ŠVP vychází z dlouholeté filozofie sesterské lesní mateřské školy Jaata. Můžeme se měnit v postupných cílech, ale základ přístupu k dětem nám zůstává. Proto tento ŠVP považujeme za počín dlouhodobého charakteru.

Cílem LMŠ vhaaji je vychovat šťastné dítě s otevřenou komunikací, přitom s dostatečnou vnitřní motivací k poznávání. Vedeme děti k ekologickému životnímu stylu, životu v souladu s přírodou. K tomu nám pomáhá zahrada a naše zázemí, zároveň nám pomáhá propojení se sesterskou LMŠ Jaata z Dolních Chaber.

Vedení dětí v LMŠ vhaaji spočívá v ponechání volnosti s vědomím hranic prostoru a společenského chování. Dítě má své vnitřní hranice, které řídí jeho činnost. Tyto

hranice jsou zprvu nastavovány dohromady s celou skupinou. Pravidla a hranice si tvoříme dohromady, tak, jak je to celé skupině příjemné. Pokud jeho vnitřní hranice nezafunguje, je tam průvodce (pdg, npdg), který pomůže vyřešit tento nesoulad.

Naším úkolem je ponechání dítěti jeho vlastní zodpovědnost.

LMŠ vhaaji funguje na základě biorytmu roku. Prioritou je předávání informací v emočně vyklidněné atmosféře. Cílem je vzbudit vnitřní motivaci dítěte k naslouchání, k práci s tématem. Vnitřní motivace je podpořena úpravou prostředí - vnímáme potřeby jednotlivých dětí. Děti vedeme k tomu, aby si uměly říct, co chtějí a co už ne.

Vycházíme z respektující a nenásilné komunikace a implementujeme prvky ze systému přírodní a intuitivní pedagogiky. Děti vedeme k senzitivě k sobě navzájem a k poznávání okolního světa prostřednictvím vnímání všemi smysly.

Zcela zásadní je pro nás koncept pomalého rodičovství a naplňování pěti zlatých klíčů - spánek, pohyb, jídlo, rytmus, péče - podle Helle Heckmann, uvedených v její knize⁴.

Využíváme principy prožitkového a situačního učení, kdy základem učení je vlastní zážitek, ať už formou hry nebo spontánně získané zkušenosti. Volná hra a učení řízené dítětem jsou klíčovými prvky pedagogického přístupu LMŠ vhaaji. Dětem poskytujeme dostatek prostoru pro svobodnou hru v přírodě, tzn. hrát si tak, jak jim fantazie dovolí. Vlastní spontánní aktivitou děti rozvíjí tvůrčí myšlení, učí se spolupracovat, komunikovat s ostatními a řešit problémy. Učí se jednat asertivně, ale také nalézat kompromis.

Jako další z cest, jak dětem zprostředkovat dané téma a porozumět mu vnímáme narativní pedagogiku, využívající příběhu, ať už ve formě v básni, písni nebo pohádek. Téma tak dětem nevysvětlujeme, ale necháme zažít a pochopit skrze vyprávění.

V neposlední řadě si uvědomujeme, že průvodce dětí je vlastní činností a chováním

⁴ HECKMANN, Helle: *Pět zlatých klíčů k naplněnému životu s dětmi od narození do sedmi let*. Přeložila Marta DAROM. Praha: Malvern, 2019.

dítěti příkladem a že předškolní věk je hlavně obdobím učení nápodobou. Proto je role průvodce pro naplňování konceptu LMŠ vhaaji zásadní.

5.1 Role průvodce:

- vlastní terapeut

Je podstatné, aby lektor strávil dostatek času sám se sebou. Dokázal tak rozeznat vlastní silné a slabší stránky. Poté je možné pracovat na případné změně sebe samého. Bez vlastní reflexe není možné pracovat s dětmi.

- pozorovatel

Lektor pozoruje chování dětí, senzitivní období dětí, pohyb dětí v prostoru, interakce mezi dětmi vzájemně, mezi dětmi a dospělým. Dle zjištěných závěrů z pozorování je možné přizpůsobit přístup k danému dítěti. Vždy je třeba zjišťovat kontext, ve kterém se dítě pohybuje. Proto není posouzení jedné situace u dvou různých dětí identické.

- průvodce emocemi

Dítě během dne zažívá různé situace, kdy je ovládáno strachem, radostí, smutkem, těšením aj. Některé emoční situace jsou natolik nové či silné, že si s nimi dítě neumí poradit samo. Proto je důležité, aby lektor uměl včas vstoupit a podat pomocnou ruku. Někdy stačí emoci jen sdílet a dítě dokáže z emočního prožívání vystoupit a na situaci nahlédnout s odstupem.

- průvodce prostorem

Při pozorování může lektor zjistit, zda se dítě pohybuje v prostoru ekonomicky, ergonomicky, smysluplně. Lektor může bez použití slov být svým chováním a pohybováním se v prostoru vzorem dítěti, které je v tu chvíli ztracené.

- jistota

Dítě ve školce je ponecháno rodičem ve skupině dětí, kde každý má své místo. Dítě v předškolním věku však neunes všechny situace jako dospělý, proto potřebuje jistotu v podobě lektora, který je schopen zasáhnout při emočně vyhraněných

situacích. Při situacích, kdy skupina nefunguje v optimálním nastavení. Při zranění aj.

- “zákulisní hráč”

Průvodce je “strážcem i pozorovatelem” prostředí. Prostředí by mělo být přitažlivé, uspořádané, čitelné pro dítě. Lektor věnuje denně čas přípravě prostoru, pomůcek, přípravě ranní aktivity na další den. Lektor sleduje pohyb dětí v prostoru, využití pomůcek, návaznost a spojitost prostoru, při nepřesnostech se věnuje jeho úpravě. Přestože tato činnost s sebou nese vysokou náročnost, je pro děti nesmírně důležitá. Dítě získá v prostoru jistotu. Umí se orientovat, ví, kam co patří, co může očekávat.

Přípravenost považujeme za stěžejní oblast. Nezbytný je morální kredit, umění nacítění emocí dítěte, znalost psychologie dítěte a přijetí.

5.2 Koncept pomalého rodičovství a pět zlatých klíčů podle Helle Heckmann

5.2.1 Pomalé rodičovství

Z praxe víme, že je pro děti i dospělé důležitý rytmus. Jako výrazné prvky, které velkou měrou ovlivňují organizaci dne, týdne i roku v LMŠ vhaaji jsou: respekt k rytmu, ponechání dostatku času k rozvoji dětí, nutnost ponechání potřebného času na prožití jednotlivých svátků a slavností.

V rytmu žijeme. Dýcháme v něm, srdce nám tluče v pravidelném taktu - každému jinak. Vstáváme a usínáme v rytmu - každý ve svém.

Dnešní doba trpí nepřeborným množstvím nabídek a pobídek “co dělat”. Nabídka přerostla do takové míry, že člověk, který vykonává nějakou činnost už myslí na to, co by mohl či měl dělat dále. Chybí vyhrazení času na danou činnost a zpomalení se na “ted” a tady”. Z toho důvodu je podstatné, bychom i my vhaaji byli zpomalení. Dokázali jednotlivé činnosti prožívat. Dokážeme se tak zpomalit na vnímání dítěte. Dítě tak má pocit dokonalé součinnosti a plnosti. Je třeba se na jednotlivé slavnosti dostatečně připravit. Prožitek dětí je o to silnější.

Každodenní rituály mohou být vnímány jako nepříjemná rutina, u dětí ve věku 3-6 let však jde o pravidelnost, o kterou se mohou opřít a vnímají tak bezpečí daného

prostředí.

Koncept pomalého rodičovství vede děti nápodobou. Proto je velmi podstatný každý náš krok a činnost, která se v danou chvíli stává vzorem pro chování a pohyb dětí.

Naším úkolem je péče o naplňování potřeb našich dětí.

- potřeba náležitého přísunu podnětů zvenčí
- potřeba smysluplného světa
- potřeba životní jistoty
- potřeba vlastní společenské hodnoty

5.2.2 Pět zlatých klíčů

Koncept pěti zlatých klíčů je pro LMŠ vhaaji stěžejní. Představuje pět oblastí, jejichž potřebu u dětí předškolního věku ctíme. Vhaaji jsme proto vytvořili takové podmínky, abychom se s klidem, dostatkem času a trpělivosti mohli věnovat jejich naplňování.

Spánek

„Dobře a dostatečně se vyspat je úžasná věc. Jakožto lidské bytosti jsme na spánku závislí a náš dobrý den odvisí i od toho, zda jsme se dobře vyspali. Pro děti je velmi náročné pohybovat se mimo své domácí prostředí. Aby se dítě mohlo se světem utkat, potřebuje být nejen zdravé, ale také dostatečně odpočaté.“⁵

Pohyb

Dítě se učí prostřednictvím těla. *„Pokud se děti cítí ve svých tělech jako doma a pravidelně se setkávají s fyzickými výzvami, lépe vědí, co jejich tělo dovede a dodává jim to jistotu. Lépe dokáží zhodnotit své schopnosti, pokud je samy procvičovaly.*

Je důležité, abychom my dospělí umožnili dětem postavit se výzvám přiměřeným jejich věku, které podpoří jejich chuť k životu a připraví je na to, čemu budou čelit

⁵ HECKMANN, Helle: *Pět zlatých klíčů k naplněnému životu s dětmi od narození do sedmi let.* Přeložila Marta DAROM. Praha: Malvern, 2019, s. 15

*později.*⁶

Jídlo

„Pro živé lidské bytosti je jídlo stejně nenahraditelné jako spánek. Čas strávený společně u stolu nás sblíží a vytváří sdílený pocit sounáležitosti. Jíst neznamena jen zasytit se, abychom zvládli pracovní den, znamená to také být spolu, potkat se a popovídat si s druhými a pohlédnout si do očí.“⁷

Rytmus

„Opakující se činnosti umožňují dětem pochopit, co se bude dít. Myšlenka rytmu se zakládá na vědomí, že malé děti nevnímají svět rozumově a z neustálého vysvětlování si nic moc nevezmou. Děti prožívají především skrz tělo a opakované činnosti se obracejí právě k fyzickému prožívání. Čím bezpečněji a jistěji se dítě cítí, tím snazší pro něj bude setkávat se s okolním světem s otevřeností, zvědavostí a radostí.“⁸

Péče

„Pečovat o malé dítě znamená tak trochu nakreslit kolem něj kruh. Zpočátku je kruh velmi těsný a ochranný. Je důležité, aby byl naprosto spolehlivý a neustále se neměnil. Kruh se bude zvětšovat spolu s tím, jak dítě roste. A během pomalé proměny na dospělého už nakonec nebudou tyto kruhy, které kolem dítěte vytváříme, vůbec potřeba.“⁹

5.3 Základní cíle předškolního vzdělávání

Usnadňovat dítěti jeho další životní i vzdělávací cestu – posílení samostatnosti

⁶ HECKMANN, Helle: *Pět zlatých klíčů k naplněnému životu s dětmi od narození do sedmi let*. Přeložila Marta DAROM. Praha: Malvern, 2019, s. 55

⁷ HECKMANN, Helle: *Pět zlatých klíčů k naplněnému životu s dětmi od narození do sedmi let*. Přeložila Marta DAROM. Praha: Malvern, 2019, s. 65

⁸ HECKMANN, Helle: *Pět zlatých klíčů k naplněnému životu s dětmi od narození do sedmi let*. Přeložila Marta DAROM. Praha: Malvern, 2019, s. 83-84

⁹ HECKMANN, Helle: *Pět zlatých klíčů k naplněnému životu s dětmi od narození do sedmi let*. Přeložila Marta DAROM. Praha: Malvern, 2019, s. 107

a schopnosti se rozhodovat.

Upevnit zvědavost a přirozenou chuť poznávat s cílem posílení zdravé sebedůvěry.

Orientovat dítě k tomu, aby si od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání – poskytování prostoru k tvoření a rozvíjení představ.

Doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů – zvýšení důvěry i zlepšení dovednosti v týmové práci, tolerance a úcty k druhým i k životnímu prostředí.

Smysluplně obohacovat denní program dítěte.

Na základě pedagogické diagnostiky, s maximální podporou individuálních možností, rozvíjet celou osobnost dítěte.

5.4 Dlouhodobé cíle

Všestranné rozvíjení osobnosti každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti, se zřetelem na celkový rozvoj v úzké součinnosti s rodinou.

5.5 Hlavní vzdělávací cíl

Smyslem programu je rozvíjet prostřednictvím různých činností kladný vztah k sobě, k okolí a prostředí, ve kterém dítě žije a k přírodě. Cílem je vést děti k zodpovědnosti za svoje chování. Učí se poznávat a chápat, že lidská činnost může životní prostředí chránit, ale i ničit. V rámci programu chceme dát dětem možnost v přirozených situacích i zprostředkovaně poznávat okolí LMŠ, sledovat rozmanitost přírody, prostřednictvím různých činností poznávat a pojmenovávat svět kolem sebe, chránit si své zdraví. Zdraví, společně s bezpečím, úctou, spoluprací, udržitelností a krásou představují hodnoty, kterými vhaaji žijeme, jež nás provázejí každý den a k jejichž osvojení děti vedeme.

Bezpečí

Žijeme v přesvědčení, že pouze v bezpečném prostoru můžeme opravdu růst.

Bezpečí, o které usilujeme, poskytuje možnost svobodně vyjadřovat své emoce a potřeby. Je místem, ve kterém můžeme být sami sebou. Může se stát, že nás někdo zraní, bezpečí nám však dává možnost zastavení a uzdravení.

Úcta

Usilujeme o život v úctě ke všemu co nás obklopuje. K sobě navzájem, živým tvorům, k přírodě. Poznáváme, že nejvíc můžeme růst vedle druhých, pozorováním a nasloucháním světu přírody, radosti dětí, zkušenosti jiných.

Spolupráce

Je pro nás důležité posilovat spolupráci v jednání mezi sebou i dětmi navzájem, neboť si myslíme, že je pilířem pro komunitní život. Spolupráce naplňuje představu o bohatství života ve zdravém společenství.

Udržitelnost

S vděčností přistupujeme k tomu, co nám bylo dáno a využíváme zdroje tak, abychom jimi neplýtvali. Sebe i děti vedeme k tomu, že věci mají svůj účel i smysl, že mnohé rozbité se dá opravit, že vody na umytí rukou stačí tak akorát, že není třeba věci vždy kupovat nové.

Krása

Krása jako to, co oslovuje duši. Chceme se obklopotvat krásou, pěstovat a umět ji vidět ve věcech zdánlivě jednoduchých. Krása zvyšuje citlivost našeho vnímání a inspiruje nás ke vznešeným věcem, dává možnost povznesení.

Zdraví

Zdravé tělo, zdravý duch. Hodnotu zdraví spatřujeme v péči o tělo, kvalitní stravě, pohybu, zdravém budování sebehodnoty, svébytnosti a sebepřijetí.

5.6 Hlavní pedagogický záměr

Vnímat dítě jako jedinečnou osobnost, která má své individuální i specifické potřeby a možnosti. Aktivitám vytvářet potřebné podmínky – možnost svobodné volby.

Vycházet ze znalostí dětí jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace.

Každé dítě má právo být jiné, má potřeby rozvíjet a učit se svým tempem.

Dávat dětem možnost spoluúčasti na volbě i tvorbě programu, respektovat právo dítěte na neúčast nabízené činnosti – právo být pouze pozorovatelem.

Respektovat pedagogické zásady, povzbuzovat děti nesmělé, posilovat sebevědomí a pozitivně hodnotit každého, kdo pracuje na úrovni svého osobního maxima.

Podporovat u dětí iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii.

Posilovat rozvoj pohybových schopností a dovedností.

Za plnění pedagogického záměru školy odpovídají všichni pedagogičtí pracovníci.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah chápeme jako výchovně-vzdělávací cestu, jak dosáhnout a naplnit hlavní vzdělávací cíl a záměr.

Je sestaven se zaměřením na zpomalení se v dnešní zrychlené době. Díky poznání běhu roku, navázaným na biorytmus přírody – přirozený cyklus ročních období, ukotveným pravidelně se opakujícími činnostmi a tradičními slavnostmi roku, umožnit dětem porozumět okolnímu světu, dojít k sebepoznání a pochopení dění kolem sebe.

Je tvořen v podobě integrovaných na sebe navazujících tematických bloků, zahrnujících všechny vzdělávací oblasti. Vzdělávací nabídka je navržena s vytyčením dílčích cílů a očekávaných výstupů, které souvisejí s přirozeným během života a s prostředím, ve kterém se s dětmi pohybujeme. Ke každému měsíci se pojí jedna z hodnot, kterou v daném období žijeme.

6.1 Integrované bloky

Témata: Naše zahrada, babí léto; Podzim v přírodě, chystání se na zimu, svatý Martin; Advent; doba tříkrálová; Masopust; Velikonoce; Tvořivá síla, Letnice, Slunovrat

Předávané hodnoty (mimo haajovské): vděčnost, respekt, dobrotivost, pokora, vzájemnost, trpělivost, spravedlnost, odpovědnost, čestnost, tvořivost, nadšení

6.1.1 Naše zahrada, babí léto

Hodnota: vděčnost

Časová dotace: září

První měsíc školního roku je adaptačním obdobím. Seznamujeme se spolu navzájem, s prostorem školky a zahrady, kde s vděčností sklízíme jablka a hrušky. Společně nastavujeme pravidla tak, aby nám spolu bylo dobře. Poznáváme a upevňujeme rytmus dne a rituály. Podnikáme první výpravy do lesa a učíme se v něm bezpečně pohybovat.

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s prostředím školky a jejího okolí a vytváření pozitivního vztahu k němu
- posilování psychické odolnosti – upevnění rituálu a zvládnutí odloučení od rodičů
- posilování prosociálního chování, budování důvěry v průvodce
- spoluvytváření a poznávání pravidel společenství školky
- rozvíjení schopnosti vytvářet citové vztahy, získávání sebedůvěry
- seznamování se a osvojování chování ve vztahu k druhému
- rozvoj fyzické zdatnosti (hrubá, jemná motorika, koordinace ruky a oka)
- osvojování si dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností
- vytváření elementárního povědomí o proměnách přírody v daném ročním období

Vzdělávací nabídka:

- seznamovací hry
- hudebně pohybové hry – imaginativní tematické hry
- jednoduché pracovní činnosti - sběr a krájení jablek a hrušek, ukládání do bedýnek, louskání ořechů
- sebeobslužné činnosti - obsluha a věšení batohu na háček, oblečení, obouvání
- kooperativní činnosti – pomoc starších dětí při jídelním rituálu, procházce, péče o zvířata
- pozorování přírodních jevů v okolí
- objevování míst v lese
- tvůrčí aktivity – společná kresba, malba, modelování z bláta, vosku, navlékání drobných plodů
- četba, recitace, zpěv, dramatizace

Očekávané výstupy:

- zvládnutí odloučení od rodičů na určitou dobu
- učení se přirozeně a bez zábran komunikovat s průvodci a ostatními dětmi,

vyjádřit potřebu, nesouhlas, odmítnutí nepříjemné komunikace, situace – pravidlo STOP, vyjádřit svůj názor, respektovat názor druhého, v případě potřeby umět si říci o pomoc

- rozvinutí základních pohybových dovedností – hrubá motorika (chůze a běh v nerovném terénu, lezení do kopce, balanc)
- rozvinutí jemné motoriky – sběr ořechů, rozbíjení skořápek, vyloupávání
- zvládnutí orientace v prostoru – využívat s jistotou a bezpečně zázemí školky, vědět kde je mé místo (označené obrázkem) a kam patří pomůcky, hračky a jak se s nimi zachází
- učení se základů bezpečnosti pohybu v lese (chození v zástupu k lesní cestě, co dělat, když jede kolo, auto, kdo jde první a kdo poslední, ve volné hře pravidlo vidět a být viděn, nesbírat a nejíst nic bez konzultace s průvodcem)
- zvládat základní sebeobsluhu – svléknout, obléknout, about se (příp. s dopomocí průvodce), zavěsit batoh na háček, vyndat a zandat lahvičku s pitím
- zvládat sebeobsluhu při hygieně – umýt si ruce mýdlem, usušit
- zvládat jednoduché pracovní činnosti – sbírat, ukládat, krájet, uklízet pomůcky, hračky na své místo
- rozvinutí tvůrčích dovedností a představivosti – dramatizace pohádky, kresba, malba, modelování
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně se soustředit na činnost
- uvědomění si přírodních jevů a procesů kolem sebe
- prožívat a užívat si radost ze zvládnutého

6.1.2 Podzim v přírodě, chystání se na zimu, Svatomartinská doba

Hodnoty: respekt, dobrotivost

Časová dotace: říjen – listopad

Radujeme se z darů podzimu, obdivujeme odstíny, kterými se barví listí stromů. Proletíme se s vyrobenými draky a na vlastní kůži zažíváme sílu větru v přírodě. Společně s letem draků, pozorujeme i let ptáků. Hlavně těch, kteří nás na zimu opouštějí. Jak se chystají na zimu ostatní zvířata a jaký je to pocit zahrabat se do listí

jako ježek? Komu můžeme v zimě pomoci a jak se připravíme na zimu my? Uspáváme stromy na zahradě, ať si mohou odpočinout a na jaře se zase probudit v plné síle.

Chystáme se na Svatomartinský průvod. Světla ubývá a tak symbolicky zažehneme světlo v nás - dobro, které prokázal Sv. Martin, když pomohl žebrákovi. Po setmění si posvítíme na cestu lesem a možná se potkáme i se Svatým Martinem.

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání a prožívání cyklických změn v přírodě – koloběh ročních období
- uvědomění si vlastního těla a působení větru na něj – užívání všech smyslů
- rozvoj dovedností umožňujících získané zážitky slovně vyjádřit
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách – odvaha, dobro, pomoc druhému
- učení se přizpůsobovat změnám vnějšího prostředí
- zdokonalování v oblasti hrubé i jemné motoriky
- vytváření zdravých životních návyků – překonávání nepříjemných pocitů spojených s nepřízní počasí

Vzdělávací nabídka:

- výroba a pouštění draků – hra s větrem
- malba a modelování zvířat
- stavba domečků pro zvířátka a skřítky
- příprava na Svatomartinský průvod – výroba lucerny
- kreativní činnosti s přírodninami
- lokomoční pohybové činnosti, posilování obratnosti s využitím lana
- hudebně pohybové hry a dramatizace pohádek
- příprava ohniště, dřeva na oheň a jeho zapálení
- práce se zahradním nářadím, vyřezávacím nožem, sekyrou – příprava dřeva na oheň, nošení dřeva ke kamnům
- četba pohádek – vyprávění tematických příběhů
- recitace, zpěv, vokální činnosti
- Svatomartinský průvod s lucernami

Očekávané výstupy:

- vnímání a respektování řádu přírody a světa – koloběhu ročních období
- těšit se z krásy přírody a její rozmanitosti, vnímat její proměny, učit se ji chránit, uvědomovat si, jak moc ji člověk svým chováním ovlivňuje
- orientovat se v čase a mít elementární povědomí o časových pojmech – ráno, odpoledne, dnes, včera, zítra, jaro, léto, podzim, zima)
- mít povědomí o ochraně zdraví, o bezpečí a dodržování pravidel, která ho zajišťují – při manipulaci s vyřezávacím nožem, sekyrou, při pohybu v okolí ohniště (respektování dohodnutých konkrétních pravidel)
- pochopení souvislostí - vědět, že chceme-li teplo, musíme pro to něco udělat
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolní prostředí, o sebe sama a o druhé (pomáhat druhému, podělit se, pečovat o zvířata, zvládnout základní práce na zahradě) – umění být citlivý k živým bytostem, přírodě i věcem, které používám)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony – postarat se o pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopností přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- vědomě využívat všechny smysly a dokázat napodobit pohyb
- osvojování lokomoční koordinace – pohyb v souladu s rytmem
- při tvořivých činnostech ovládat koordinaci ruky a oka a umět vyjadřovat svou fantazii a představivost
- projevovat zájem o knihy, soustředit se na poslech četby, vyprávění příběhu
- naučit se z paměti krátké texty – básničky, písničky
- umět popsat situaci, vyjadřovat své myšlenky, nápady, pocity

- umět naslouchat druhým (neskákat do řeči druhým, dokázat počkat až dostanu prostor)

6.1.3 Doba adventní

Hodnota: pokora

Časová dotace: prosinec

Čas ztišení a očekávání. Slunečních paprsků je stále málo, dny jsou krátké a tak se trpělivě snažíme uchovávat světlo, které jsme v sobě rozsvítili na Svatého Martina. Světlo, v podobě naděje a dobra a lásky, ztělesněných v narození Ježíška. Každý týden zapálíme na adventním věnci o jednu svíčku více, s rodiči a andělem zpíváme koledy a těšíme se na Vánoce.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj paměti a pozornosti, představivosti a fantazie
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě, posílení schopnosti sebeovládání
- rozvíjení schopnosti plně prožívat city
- posílení kooperativních dovedností
- seznamování se světem lidí, kultury – se základními kulturně společenskými postoji, návyky, tradicemi
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj receptivních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti

Vzdělávací nabídka:

- poslech čtených a vyprávěných adventních příběhů
- dramatizace adventního příběhu
- zpívání adventních písní
- tvorba adventních věnců

- adventní rituál – zapalování svíčky na adventním věnci, úkoly v adventním kalendáři
- „pečení“ nepečeného cukroví, zdobení perníčků
- výzdoba zázemí – tvořivé činnosti
- výlet za kulturou – adventní divadelní představení
- sáňkování, bobování (pokud je sníh)
- vánoční nadílka pro zvířata v lese
- Adventní znění – setkání s rodiči a andělem na zahradě – výroba vánočních ozdob, zpívání koled

Očekávané výstupy:

- sledovat příběh, porozumět slyšenému
- poznat některá písmena a číslice
- mít povědomí o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- vést jednoduché úvahy, umění vyjádřit svůj názor, předkládat nápady
- vnímat, co si druhý přeje, vycházet mu vstříc
- učit se nazpaměť krátké texty, písně
- chápat základní číselné pojmy, elementární matematické souvislosti
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- přistupovat k druhým lidem bez předsudků a s úctou
- těšit se z příjemných zážitků

6.1.4 Doba Tříkrálová, mrazivá krajina

Hodnoty: vzájemnost, trpělivost

Časová dotace: leden – začátek února

Vánoční znovu zrozené světlo s námi zůstává i po svátcích, tentokrát v podobě tříkrálové hvězdy, kdy se i my vydáváme na cestu po jejich stopách. Stopujeme ale i zvířata, která bydlí kolem nás. Po cestě k lesu objevujeme, kdo tu před námi šel na procházku, v lese možná vystopujeme i zvířata divoká a těm, kteří se na nás dívají často z výšky a v letu, přichystáme něco na zub.

Když máme štěstí a mrzne, mrzne, mrzne a my víme, že kdo se hýbe, ten nezmrzne, bobujeme na kopci, stavíme sněhuláky, kloužeme se po zamrzlém jezírku. Nepřestáváme žasnout a užíváme si, jak kouzlí mráz a co spolu s vodou dokáže.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností – hrubá i jemná motorika
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si dovedností předcházejících čtení a psaní
- posilování přirozených poznávacích citů – zvědavosti, radosti z objevování
- podpora a rozvoj zájmu o učení
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat situaci
- rozvoj interaktivních komunikativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i průvodci
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- pochopení, že změny, způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale také poškozovat

Vzdělávací nabídka:

- Tříkrálová stezka lesem
- Tvoření počátečních písmen Tří králů, korun z přírodnin
- pohybově-rytmické hry s dřívky i bez nich – ťukání do rytmu, na dřívko kamaráda vedle sebe, změna intenzity, rychlosti, vytleskávání slov po slabikách
- kresba nejvzácnějšího daru od nás pro Ježíška
- výroba krmítek pro ptáčky a instalace v lese
- posílení jemné motoriky – úchopu – hry s kolíčky/zobáčky, malování do sněhu
- posílení hrubé motoriky – bobování, stavění sněhuláků, dolování tunelů, nošení dřeva, překonávání překážek v lese, balanc na kládách, běh, lezení a seskok z výšky s dopomocí průvodce, válení „sudů“, skluz na ledu
- stopovací bojovka, hledání a odlévání stop

Očekávané výstupy:

- zvládat základní pohybové dovednosti, orientovat se v prostoru a v různém prostředí
- koordinace pohybu - sladit pohyb s rytmem
- ovládat koordinaci ruky a oka – zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, s nástroji, pomůckami
- porozumět slyšenému, vést rozhovor
- rozlišovat některé obrazné symboly
- poznat napsané počáteční písmeno svého jména
- vědomě využívat všechny smysly – záměrně pozorovat, všímat si
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité – nacházet společné znaky, podobu a rozdíl
- řešit úkoly a situace – myslet kreativně
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
- uvědomovat si své možnosti i limity
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uplatňovat své individuální potřeby, respektovat potřeby druhých, učit se spolupracovat, domluvit se na společném řešení
- zvládat běžné, opakující se činnosti
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé a že je třeba se jim umět přizpůsobovat

6.1.5 Doba Masopustní, loučení se zimou

Hodnoty: trpělivost, spravedlnost

Polovina února – polovina března

Zima se ubírá ke konci, prověřila naši odolnost a trpělivost a nastává čas slavení a karnevalu – Masopust. Kým bychom si přáli se stát alespoň na jeden den? Napečeme koblihy, vyrobíme hudební nástroje, oblékneme masky, zajdeme utopit basu a prohnat medvěda. Zpíváme, veselíme se a nabíráme sílu, stejně jako příroda, která se už brzy bude probouzet ze zimního spánku. Uvědomujeme si, že stejně tak

i my musíme trpělivě čekat na první slunečné dny. Aby mohlo přijít jaro, je třeba se se zimou rozloučit. Chystáme Moranu a těšíme se, až ji odnese voda.

Dílčí vzdělávací cíle:

- zdokonalování dovedností hrubé a jemné motoriky
- uvědomění si vlastního těla – poznatků o těle a jeho zdraví
- poznávání sebe sama, rozvoj dovedností umožňujících získané dojmy a prožitky vyjádřit
- posilování prosociálního chování
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- rozvoj schopnosti projevat se autenticky
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytváření povědomí o širším přírodním a kulturním prostředí, vývoji a neustálých změnách

Vzdělávací nabídka:

- výroba hudebních nástrojů – řezání, stříhání, omotávání, vázání uzlů, navlékání
- práce s těstem a smažení koblih
- pohybové koordinační aktivity – běh, balanc, lezení, slaňování, houpání
- Kimova hra na téma Masopust
- Masopustní průvod – zpívání masopustních písní, hudebně pohybové hry
- dramatizace předobědových pohádek
- výroba a zdobení Morany – řezání, stříhání, svazování, navlékání
- zpěv písní k vynášení Morany

Očekávané výstupy:

- koordinace lokomoce a pohybů těla
- ovládání dechového svalstva – sladit pohyb se zpěvem

- ovládat koordinaci ruky a oka – jemná motorika při zacházení s drobnými předměty a pomůckami
- znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím a pohybem
- umět zacházet s jednoduchými hudebními nástroji
- porozumět slyšenému, formulovat otázky, odpovídat
- učit se z paměti krátké texty
- učit se nová slova a aktivně je používat
- udržet pozornost, vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- chápat elementární prostorové a časové pojmy, částečně se orientovat v čase
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- aktivně zvládat požadavky plynoucí z bytí v komunitě – vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu

6.1.6 Příklad jara, Velikonoce

Hodnoty: odpovědnost, čestnost

Časová dotace: konec března – duben

Vynášíme Moranu a s ní odplave všechno, co až do další zimy nechceme. Postní doba očisty v sobě nese esenci očekávání vítání života v novém cyklu. Čas odpočinku přírody je u konce a nastává jaro. Probouzíme stromy, zasejeme osení, sázíme

a zpíváme semínkům a rostlinkám. Stáváme se zodpovědnými za to, jak se jim bude dařit. Aprílová rozmarnost počasí nám přináší výzvu, jak obstojíme. Chystáme se na Velikonoce, pleteme pomlázku a barvíme vajíčka. Na konci měsíce dubna zažehneme oheň v nás při oslavě jeho svátku. Jeho magická síla nám umožní pomyslně spálit vše, čeho se chceme zbavit nebo čeho se obáváme.

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj prosociálních postojů a kooperativních dovedností
- ochrana bezpečí ve vztazích s druhými
- budování povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- budování povědomí o vývoji a proměnách přírody a schopnost se jim přizpůsobovat
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření si aktivního postoje ke světu, životu, přírodě

Vzdělávací nabídka:

- vynesení Morany s Jaatou
- hudebně pohybové činnosti – písničky s ukazováním, pohybem
- pohybové aktivity pro rozvoj koordinace, síly, výdrže
- práce se dřevem
- osení
- probouzení stromů s básničkou
- nazdobení kvetoucího stromku na zahradě – Líto (symbol jara)
- pletení pomlázky
- dramatizace předobědových pohádek
- rytmizace s ozvučnými dřívky, tleskání v kruhu, ortofaciální gymnastika
- sázení rostlin a péče o ně
- společná kresba růstu semínka
- slavnost ohně

Očekávané výstupy

- vědomě napodobovat pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- posilovat jemnou motoriku a správný úchop – kresba, vázání mašlí, pletení proutků, přebírání a sázení semínek
- správně vyslovovat, ovládat dech a tempo řeči

- sledovat a vyprávět příběh
- chápat slovní vtip a humor
- utvořit jednoduchý rým
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- zorganizovat hru
- dodržování herních pravidel – hrát fair
- respektovat potřeby druhého – dělit se s ním o pomůcky
- umět pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování a ponižování
- v případě potřeby požádat o pomoc
- uvědomit se smysl slavností a zodpovědnosti při přípravě
- uvědomění si principu příčiny a důsledku
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (radost, spokojenost, ale i strach, obavy, smutek)
- zvyšování citlivosti k přírodě a svému okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

6.1.7 Tvořivá síla přírody, Letnice, Slunovrat

Hodnoty: tvořivost, nadšení

Časová dotace: květen – červen

Slunce nabírá na síle a příroda je v plném květu. Jejich vůně láká včely a motýly. Stačí si na chvíli sednout do trávy a před námi se otevře tolik zajímavý hmyzí svět. Krása a rozmanitost přírody nás provází na zemi i ve vzduchu. Pleteme věnečky z pampelišek, připravujeme překvapení pro maminky k jejich svátku, cvičíme jógu. Rozmanitý svět zvířat a jejich pohyby jsou pro nás velkou inspirací. Dokážeme se protáhnout jako pes nebo nahrbit jako kočka? Svatodušní svátky Letnice si připomeneme jako poselství a oslavu obdarování. Tam, kde jsme darovali péči půdě a semínkům, sklízíme úrodou. Zvířata, o které se celý rok staráme, nás obdarovávají svou vděčností, posílením zodpovědnosti a příjemným pocitem při bytí v jejich blízkosti. Pokud se staráme o to, abychom neplýtvali vodou a třeba i našli studánku, které věnujeme trochu času, budeme i my v létě obdarováni svlažením a zažehnáním

žízňě. Pravidelnou vláhu dopřáváme i rostlinám, které pěstujeme na zahradě. Bylinky jsou v plné síle a tak si s nimi ozdobíme svačinu a nasušíme je na zimu. Obzvláště kouzelnou moc budou mít, když je nasbíráme o Svatojánské noci.

Slunovrat je vrcholícím obdobím školního roku. Připomene nám, jak nezbytná je přítomnost slunce pro život na Zemi. Rok je ve své půli, život je v plné síle a nás čeká poslední společně strávený měsíc, než přijde léto. Je čas připravit se na jarmark – zahradní slavnost, kde mohou děti nabídnout své výrobky a kde se všichni slavnostně sejdeme, abychom se rozloučili s předškoláky, podarovali je a zazpívali jim na šťastnou cestu do školy. Ale předtím nás ještě čekají prázdniny!

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale i poškozovat
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, s lidmi, společnostmi, s planetou Zemí
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- rozvoj řečových schopností – mluvního projevu, vyjadřování
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka:

- výroba dárku/překvapení pro maminky
- malování kamínků
- sběr bylinek a sušení
- pletení věnečků z pampelišek nebo z bylinek
- výroba bezinkového sirupu
- vyřezávání lodiček z kůry a posílání je po proudu
- pokusy s vodou
- společná recitace a dramatizace předobědových pohádek

- imaginativní hry
- oromotorika, napodobování zvuků přírody
- cvičení jógy, synchronizace pohybu ve skupině
- pohybové aktivity v lese – síla, vytrvalost, balanc
- trénink prostorové orientace během výprav
- výlet na farmu a do Botanické zahrady
- divadelní představení
- péče o zahradu a zvířata

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- posilování hrubé i jemné motoriky
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí i své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- rozhodovat o svých činnostech
- přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, dbát o čistotu a pořádek, starat se o rostliny, chránit živé tvory
- poznat některá písmena, číslice, slova
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové hlásky ve slovech
- řešit problémy, úkoly a situace – myslet kreativně
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky hudebně pohybovou či dramatickou improvizací
- přistupovat k druhým lidem s úctou, vážit si jejich práce a úsilí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný – uvědomovat si nekonečně pestrý a různorodý svět přírody

6.2 Další dílčí programy

6.2.1 Předškolácká příprava

Na začátku školního roku (konec září/začátek října) jsou předškoláci obřadně pasováni v kruhu naší školky. Od této chvíle je čeká program promyšlený od prvotních kroků až po závěrečnou akci. Každý krok je veden tak, aby se dítě připravovalo na přechod do velkého světa školy.

Jedno dopoledne v týdnu je věnováno nadstandardní přípravě (nad rámec každodenních činností), kde se jeden pedagog věnuje pouze předškolácké skupince. V roce 22/23 je to středa. Předškolácké aktivity jsou zaměřeny na posílení jednotlivých dílčích oblastí: hrubé a jemné motoriky, grafomotoriky, zrakového vnímání a paměti, vnímání prostoru a prostorových představ, vnímání času, rozvíjení řečových dovedností, sluchového vnímání a paměti a rozvoji základních matematických představ. Spolu s nimi upevňujeme správný úchop, koncentraci pozornosti a vytrvalost. Jako jednu z klíčových dovedností předškoláckého věku vnímáme dokončování činnosti a s tím spojené překonávání překážek, pozitivní postoj k výzvám a trénování trpělivosti.

Každý měsíc pak děti vyjíždějí na výlety do centra Prahy, kde je provádí Duch staré Prahy a určuje jim úkoly, cestu a v nemalé míře i morální hodnoty. Každý výlet je v duchu jednoho úkolu na téma: odvaha, vlídnost, pravda, komunikace, empatie, zdatnost, radost, moudrost. Výlety jsou zakončeny třídním výletem do Českého ráje. Na každém výletě jsou úkoly spojené s výše napsanou hodnotou. Závěrečný výlet je o propojení těchto hodnot.

Poslední úterý v červnu pořádáme zahradní slavnost, při které se s předškoláky loučíme. Dostávají od nás dárky, zpíváme jim písničku složenou na míru, jsou pasováni na školáky. Poté vypouštíme do světa holuby a pak už jen děti, které kráčejí s hlavou vzhůru.

6.2.2 Sportovní vyžití

Děti v LMŠ vhaaji vedeme především k habituální pohybové aktivitě, tj. aktivitě, kterou jsme zvyklí vykonávat denně.

Ke každodenním rituálům patří pobyt venku. Jednou týdně bereme s sebou do lesa lana, díky kterým děti mohou zdolávat menší skalky, slaňovat, překonávat překážky, houpat se apod. Procvičují tak pohybovou koordinaci, posilují střed těla, vytrvalost a rovnováhu.

Jednou měsíčně pak probíhá horolezecký kroužek v prostorách některého z lezeckých center.

6.2.3 Relaxace

Jako relaxaci považujeme i klidové aktivity v přírodě - lehnout si na záda a poslouchat zpěv ptáků, hlazení jednotlivých květů a zkoumání hmatem, zpívání v klidném duchu a řadu dalších.

6.2.4 Kultura

Několikrát do roka vyrážíme do divadla, na koncert či výstavu.

7. Evaluace

Vlastní vyhodnocování výchovně vzdělávacích činností, nám přináší důležitou zpětnou vazbu, zda vlastní realizovaná činnost uvnitř mateřské školy odpovídá požadavkům uvedených v RVP PV.

Průběžně vyhodnocujeme vzdělávací činnosti, situace i podmínky vzdělávání, které se odehrávají v několika na sebe navazujících fázích. Sbíráme, zpracováváme a využíváme informace pravidelně a systematicky, aby byla evaluace skutečně funkční. Hodnocení nám poskytuje informace o kvalitě vlastní práce a získané informace cíleně využíváme k zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek. Jedná se o systematický, předem připravený plán.

7.1 Oblasti evaluace

Ke komplexnímu vyhodnocování práce LMŠ vhaaji v praxi zaměřujeme evaluaci na oblasti:

- naplňování cílů programu (posouzení reality a záměru obsahu ŠVP, srovnání požadavků RVP PV, splněné cíle/nesplněné cíle, silné strany/slabé strany, atd.)
- kvalitu podmínek vzdělávání (výchozí podmínky, materiální, bezpečnostní, organizační, pedagogické a psychohygienické, pedagogický styl, formy a metody práce, zásady, atd.)
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (integrované bloky, hodnocení celkového průběhu, vzdělávací přínos, atd.)
- práce pedagogů (sebereflexe)
- výsledky vzdělávání
- spolupráce rodičů

7.2 Nástroje evaluace

K běžným technikám evaluace používáme rozhovory, diskuse, porady, pozorování, hospitace, analýzy plánů, hodnotící zprávy, písemné záznamy z pozorování, audio nebo videonahrávky, portfolia dítěte.

7.3 Kritéria evaluace (viz struktura vlastního hodnocení školy)

Pro posouzení využíváme evaluačních kritérií RVP PV. Získaná hodnocení pro nás nejsou cílem, ale prostředkem k hledání optimálních cest vzdělávání jednotlivých dětí. Dbáme, aby hodnocení nebylo zaměřeno na srovnávání dětí, ale soustředilo se na individuální pokroky každého z nich a sloužilo k tomu, aby pedagog zajistil jejich optimální výchovu a vzdělávání.

7.4 Struktura vlastního hodnocení školy (viz tabulka č.3)

7.4.1 Podmínky ke vzdělávání

Sledováno: personální podmínky, podmínky materiálně-technické, podmínky pro efektivnost metod výuky.

Kritéria a indikátory jsou uvedeny v dotazníku č.1, jež je přílohou.

7.4.2 Průběh vzdělávání

Sledováno: průběh vzdělávání a rozvoj klíčových kompetencí dětí, využívání pobytu venku.

Kritéria a indikátory jsou uvedeny v dotazníku č.2, jež je přílohou.

7.4.3 Výsledky vzdělávání

Sledováno: kvalita výsledků (průběžná evaluace dětí), zpětná vazba tematických celků, příprava dětí na vstup do ZŠ, soulad s ŠVP, změna oproti minulému stavu, plnění cílů, úkolů.

Kritéria a indikátory jsou uvedeny v dotazníku č.3, jež je přílohou.

7.4.4 Autoevaluace pedagogických pracovníků

Sledováno: zvládnutí očekávaných cílů, organizace, pedagogický styl.

Kritéria a indikátory jsou uvedeny v dotazníku č.4, jež je přílohou.

7.4.5 Spolupráce s rodiči a ostatními partnery

Při spolupráci s rodiči sledujeme především: podpora adaptace dětí, vzájemné vztahy mezi školou a zákonnými zástupci, vzájemná komunikace.

Kritéria a indikátory jsou uvedeny v dotazníku č.5, jež je přílohou.

7.4.6 Řízení školy a další vzdělávání pracovníků

Pro evaluaci řízení školy a další vzdělávání pracovníků sledujeme: kvalita a funkčnost systému, plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Kritéria a indikátory jsou uvedeny v dotazníku č.6, jež je přílohou.

7.5 Systém evaluace (evaluační plán-tabulka č.3)

Systém evaluace je plán, který určuje, co hodnotíme, jaké nástroje k tomu užíváme a s jakou frekvencí k hodnocení přistupujeme. Evaluační plán předem určí, kdo za dané hodnocení zodpovídá.

Blíže specifikováno je v tabulce č. 3 v příloze.